

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Krakowie

LKR – 4101-15-03/2013

P/13/040

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I. Dane identyfikacyjne kontroli

<i>Numer i tytuł kontroli</i>	P/13/040 – Realizacja zadań i wykonanie planów finansowych przez wybrane urzędy skarbowe
<i>Jednostka przeprowadzająca kontrolę</i>	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Krakowie
<i>Kontrolerzy</i>	1. Jerzy Baranek, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 83944 z dnia 22 sierpnia 2013 r. (dowód: akta kontroli str. 1-2) 2. Marta Wojnarska, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 87964 z dnia 1 października 2013 r. (dowód: akta kontroli str. 218-219)
<i>Jednostka kontrolowana</i>	Urząd Skarbowy w Wadowicach, ul. Legionów 22, 34-100 Wadowice (dalej „Urząd” lub „US”)
<i>Kierownik jednostki kontrolowanej</i>	Adam Kosek, Naczelnik Urzędu, zwany dalej „Naczelnikiem” (dowód: akta kontroli str. 3)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie¹ realizację przez Urząd Skarbowy w Wadowicach zadań związanych z poborem podatków i wykonanie planów finansowych za 2012 r. i za trzy kwartały 2013 r.

Uzasadnienie oceny ogólnej

W okresie objętym kontrolą, tj. w latach 2012 – 2013 (trzy kwartały) US w szczególności:

- efektywnie i skutecznie wykonywał zadania w zakresie działalności kontrolnej i egzekucyjnej,
- prawidłowo planował wydatki budżetowe i dokonywał ich zgodnie z prawem, efektywnie i oszczędnie,
- rzetelnie prowadził księgi rachunkowe i sporządzał sprawozdania budżetowe.

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Działalność kontrolna i egzekucyjna. Zakres zadań dodatkowych (pozafiskalnych).

1.1. Realizacja zadań z zakresu kontroli podatkowej

Opis stanu faktycznego

Naczelnik Urzędu zarządzeniem nr 17 z 13 lipca 2011 r. ustalił obowiązujące w Urzędzie zasady typowania podmiotów do kontroli podatkowej, jej prowadzenia oraz postępowania z materiałami pokontrolnymi. Zgodnie z zarządzeniem typowanie oraz wybór podmiotów do kontroli powinien uwzględniać priorytety zawarte w wytycznych organów nadrzędnych na podstawie selekcji uzyskanych przy wykorzystaniu baz danych i aplikacji informatycznych dostępnych w Urzędzie oraz informacji zewnętrznych wpływających do Urzędu. Za ich wybór odpowiadał Samodzielny Referat Analiz i Planowania, do którego należało m.in. pozyskiwanie, gromadzenie i analizowanie informacji wewnętrznych i zewnętrznych, analiza ryzyka wewnętrznego i zewnętrznego oraz typowanie podmiotów do kontroli podatkowej lub skarbowej. Referaty Czynności Sprawdzających, Orzecznictwa Podatkowego oraz Zabezpieczeń i Odpowiedzialności za Zobowiązania Podatkowe były zobowiązane do przekazywania ww. Referatowi wniosków o przeprowadzenie kontroli.

(dowód: akta kontroli str. 4-8, 9-18)

Obowiązujący w Urzędzie od 2011 r. system typowania podmiotów do kontroli nie uległ zmianie i uwzględniał kryteria pomocnicze określone w Krajowym Planie Dyscypliny Podatkowej². Kontrola planu kontroli na marzec 2013 r. wykazała, że Urząd przy typowaniu podmiotów do kontroli korzystał m.in.:

- z analizy grupowej (z wykorzystaniem modułu „Analiza grupowa” w podsystemie „Kontrola”) sporządzonej na 20 czerwca 2012 r. Jako kryteria przyjęto m.in. posiadanie obowiązku podatkowego, prowadzenie w 2011 r. działalności gospodarczej, wykazywanie znacznych przychodów i jednocześnie niskiego dochodu lub straty, którą podatnicy odliczali i równocześnie uzyskali wg przyjętych kryteriów 10 pkt lub 10 % ogólnej sumy punktów. Wytypowano 1049 podmiotów, a w wyniku dalszej analizy do kontroli wskazano 4 podmioty,
- z analizy sporządzonej z użyciem aplikacji e-ORUS (szablon rentowności PIT-28, PIT - 11, VAT-7) sporządzonej 24 stycznia 2013 r. Jako kryteria przyjęto m.in. posiadanie przez podmiot obowiązku podatkowego w zakresie zryczałtowanego podatku od przychodów ewidencjonowanych, zatrudnianie pracowników oraz składanie deklaracji VAT-7, VAT-7K, VAT-7D. Wytypowano 41 podmiotów, a do planu przyjęto 3 podmioty (wybrano podmioty, które dotychczas nie były kontrolowane, a różnica pomiędzy wydatkami i wykazany dochodem w PIT-28 była największa).

Referat Orzecznictwa Podatkowego oraz Zabezpieczeń i Odpowiedzialności za Zobowiązania Podatkowe (zwany dalej Referatem Orzecznictwa) do kontroli typował podatników, którzy po raz pierwszy wykazywali zwrot podatku od towarów i usług lub znaczne kwoty zwrotu oraz zwrot tego podatku w terminie 25 dni.

(dowód: akta kontroli str. 60-66)

Kierownik Referatu Analiz i Planowania wyjaśnił, że przy typowaniu podmiotów do kontroli w miesiącu marcu 2013 r. korzystał z analizy grupowej z czerwca 2012 r., gdyż nowa analiza grupowa w zakresie obszaru 2 (wykazywanie znacznych przychodów i jednocześnie niskich dochodów lub strat z tytułu działalności gospodarczej oraz dokonywanie odliczeń strat z lat poprzednich) mogła być sporządzona dopiero po wprowadzeniu do systemu POLTAX wszystkich złożonych zeznań rocznych za 2012 r. (PIT-36, PIT-36L).

(dowód: akta kontroli str. 74-75)

Urząd realizował kontrole na podstawie miesięcznych planów kontroli oraz wniosków o kontrolę poza planem (składanych przez jednostki organizacyjne Urzędu, inne urzędy skarbowe oraz jednostki nadrzędne) zatwierdzanych/akceptowanych przez Naczelnika. Kontrola realizacji planów kontroli na kwiecień i październik 2012 r. oraz marzec 2013 r. wykazała m.in., że na zaplanowane do kontroli:

² Stanowiący załączniki do Zadań dla dyrektorów izb skarbowych i naczelników urzędów skarbowych na rok 2012 i 2013.

- w kwietniu 2012 r. 28 podmiotów - skontrolowano 25 podmiotów (89,3%), w tym w 15 stwierdzono nieprawidłowości. Dotyczyły one m.in. zaniżenia należności podatkowych w podatku dochodowym od osób prawnych, osób fizycznych oraz podatku od towarów i usług na ogólną kwotę 136,3 tys. zł (z czego m.in. podatnicy wpłacili 57,8 tys. zł, a należność w kwocie 72,5 tys. zł rozłożono na raty), zawyżenia straty oraz kwot do przeniesienia w podatku od towarów i usług (VAT). Z uwagi na zaprzestanie prowadzenia działalności gospodarczej pod wskazanym adresem oraz brakiem kontaktu z podatnikiem kontroli nie przeprowadzono u 3 podatników. Ponadto, poza planem skontrolowano 2 podmioty w zakresie zwrotu podatku VAT – nieprawidłowości nie stwierdzono,
 - w październiku 2012 r. 26 podmiotów - skontrolowano 19 podmiotów (73,1%), w tym w 13 przypadkach stwierdzono nieprawidłowości. Dotyczyły one m.in. zaniżenia należności podatkowych na ogólną kwotę 124,6 tys. zł (wpłacono 77,6 tys. zł) i zawyżenia kwoty podatku VAT do przeniesienia na następny miesiąc. W 7 podmiotach nie przeprowadzono kontroli: z powodu braku możliwości kadrowych – 1 i braku kontaktu z podatnikiem – 4, natomiast 2 podmioty po otrzymaniu zawiadomienia o kontroli złożyły korekty deklaracji. Poza planem skontrolowano 8 podmiotów (m.in. w zakresie zwrotu podatku VAT i ewidencjonowania sprzedaży). Nieprawidłowości stwierdzono w 5 przypadkach, w tym m.in. zaniżenie kwoty do wpłaty w wysokości 32,8 tys. zł,
 - w marcu 2013 r. 43 podmioty - skontrolowano 39 podmiotów (90,7%). W 17 stwierdzono nieprawidłowości, które dotyczyły m.in. zaniżenia należności podatkowych na ogólną kwotę 686,8 tys. zł (wpłacono 34,8 tys. zł), zawyżenia kwoty podatku VAT do przeniesienia na następny miesiąc. W 4 podmiotach nie przeprowadzono kontroli, z tego w 3 przypadkach brak było kontaktu z podatnikiem, a w jednym przypadku podmiot został zlikwidowany. Poza planem skontrolowano 16 podmiotów (m.in. w zakresie zwrotu podatku VAT). Nieprawidłowości stwierdzono w 6 przypadkach, w tym m.in. zaniżenie kwoty do wpłaty w wysokości 23,2 tys. zł.
- (dowód: akta kontroli str. 20-54, 66, 263)

Kierownicy Referatu Analiz i Planowania oraz Referatu Orzecznictwa wyjaśnili, że niska efektywność kontroli związanych ze zwrotem podatku od towarów i usług wynika z faktu, iż jest to szczególna grupa podmiotów, która korzystając z możliwości zwrotu podatku na rachunek bankowy jest przygotowana na weryfikację ich zasadności przez urząd skarbowy.

(dowód: akta kontroli str. 229-230)

Urząd w zakresie efektywności kontroli uzyskał następującą wielkość poszczególnych mierników:

- wskaźnik efektywności kontroli podatkowej KP.EKP³ w 2011 r. wyniósł 48,62 (mediana 44,71), a w 2012 r. 51,98 (mediana 44,24) i otrzymał odpowiednio 0 i 1 pkt. Z tym wynikiem Urząd zajął 6-8 miejsce wśród dużych urzędów skarbowych w województwie małopolskim. Wzrost wskaźnika w 2012 r. w stosunku do 2011 r. wynikał m.in. z odmiennej konstrukcji miernika,
- wskaźnik ogólnej efektywności finansowej kontroli podatkowej KP.EFO⁴ w 2012 r. - 2 726,32 (mediana 3 023,54); Urząd otrzymał 0 pkt. i zajął 5 miejsce wśród dużych urzędów skarbowych w województwie małopolskim,
- wskaźnik różnic pomiędzy ustaleniami kontroli, a decyzją/korekta/wpłata KP.RKD⁵ wyniósł w 2011 r. 3,97 (mediana 9,81) a w 2012 r. 8,95 (mediana 12,26); Urząd otrzymał 3 pkt.

³ Dane składowe wskaźnika: Licznik – liczba pozytywnych okresów rozliczeniowych i wybranych obszarów doraźnych kontroli właściwych oraz liczba doraźnych kontroli pozytywnych (z wybranymi ustaleniami) wg stanu na ostatni dzień okresu sprawozdawczego x 100%; Mianownik – ogółem liczba okresów rozliczeniowych i wybranych obszarów doraźnych kontroli właściwych oraz kontroli doraźnych wg stanu na ostatni dzień okresu sprawozdawczego.

⁴ Dane składowe wskaźnika: Licznik – kwota dodatkowego przypisu/odpisu wynikająca z wydanych decyzji, złożonych korekt, wpłat dokonanych w wyniku przeprowadzonych kontroli oraz korekt złożonych w wyniku zawiadomienia podatnika o zamiarze wszczęcia kontroli podatkowej, zatwierdzonych lub dokonanych w okresie sprawozdawczym x 100%; Mianownik – wpływy do Urzędu (dochody wykonane = wpłaty – zwroty), narastająca w okresie sprawozdawczym.

⁵ Dane składowe wskaźnika: Licznik – suma wartości bezwzględnych różnic pomiędzy kwotą uszczuplenia wynikająca z ustaleń kontroli, a kwotą dodatkowego przypisu z wydanych decyzji, złożonych korekt i wpłat dokonanych w wyniku przeprowadzonych kontroli, zatwierdzonych w okresie sprawozdawczym x 100%; Mianownik – suma wartości bezwzględnych kwot uszczupleń wynikających z ustaleń kontroli i kwot dodatkowych przypisów/odpisów, o których mowa w liczniku.

Analiza efektywności kontroli podatkowej wykazała, że przeciętna liczba pracowników prowadzących kontrole zmniejszyła się z 14,7 w 2011 r. do 14 w 2012 r. i I półroczu 2013 r. Jednocześnie zmniejszyła się liczba skontrolowanych okresów rozliczeniowych i kontroli doraźnych z 1088 w 2011 r. do 783 w 2012 r. (spadek o 28,0%), a wskaźnik relacji skontrolowanych okresów rozliczeniowych i kontroli doraźnych do przeciętnej liczby pracowników prowadzących kontrole zmniejszył się z 73,8 w 2011 r. do 55,9 w 2012 r. i 32,7 w I półroczu 2013 r. (w I półroczu 2012 r. wyniósł 27,4). Zmniejszeniu uległa również liczba pozytywnych okresów rozliczeniowych i kontroli doraźnych z 529 okresów w 2011 r. do 407 w 2012 r. (spadek o 23,1%). W I półroczu 2013 r. liczba pozytywnych okresów rozliczeniowych i kontroli doraźnych wyniosła 258 i w porównaniu do I półrocza 2012 r. była wyższa o 97 okresów (wzrost o 60,2%).

Wartość dokonanych ustaleń w 2012 r. w stosunku do 2011 r. wzrosła z 1.802,5 tys. zł do 2.114,4 tys. zł, tj. o 17,3%. Natomiast w I półroczu 2013 r. wyniosła 408,1 tys. zł i była niższa od ustaleń dokonanych w I półroczu 2012 r. o 385,3 tys. zł (spadek o 48,5%).

W 2012 r. w porównaniu do 2011 r. wzrosła kwota dodatkowego przypisu z 1.431,4 tys. zł do 2.217,8 tys. zł (wzrost o 54,9%). W I półroczu 2013 r. dodatkowo przypisano 439,3 tys. zł, tj. o 71,2 tys. zł mniej niż w I półroczu 2012 r. (spadek o 13,9%).

W 2012 r. w porównaniu do 2011 r. zmniejszyła się kwota dokonanych wpłat w wyniku wydanych decyzji i złożonych korekt (w związku z przeprowadzonymi kontrolami) z 1.038,1 tys. zł do 961,6 tys. zł (spadek o 7,4%) oraz w I półroczu 2013 r. do I półrocza 2012 r. z 257,9 tys. zł do 251,9 tys. zł (spadek o 2,3%).

Wskaźnik wartości dokonanych ustaleń do kosztów wynagrodzeń osób zatrudnionych w Dziale Kontroli Urzędu w 2012 r. wyniósł 2,03 zł i był wyższy od wskaźnika w 2011 r. (1,72 zł), natomiast w I półroczu 2013 r. wyniósł on 0,85 zł i był niższy w porównaniu do I półrocza 2011 r. (1,56). Wskaźnik kwot dodatkowego przypisu/odpisu do kosztów wynagrodzeń osób zatrudnionych w Dziale Kontroli Urzędu w 2012 r. wyniósł 2,13 zł był wyższy niż w 2011 r. (1,36 zł), natomiast w I półroczu 2013 r. wyniósł on 0,91 zł i był niższy aniżeli w I półroczu 2012 (1,0). Relacja finansowych efektów kontroli⁶ do kosztów wynagrodzeń ww. pracowników wyniosła w 2011 r. - 0,99 zł, 2012 r. - 0,98 zł oraz 0,62 zł w I półroczu 2013 r. (w I półroczu 2012 r. wyniosła 0,60 zł).

(dowód: akta kontroli str. 83-85, 240-245)

Kierownik Działu Kontroli Podatkowej wyjaśnił, że spadek liczby skontrolowanych okresów rozliczeniowych i kontroli doraźnych był spowodowany m.in.:

- zmniejszeniem zatrudnienia w Dziale Kontroli Podatkowej,
- zmianą założeń do planowania kontroli, tj. położenie większego nacisku na kontrole w zakresie podatków dochodowych zamiast VAT,
- ograniczenie kontroli zwrotów VAT do niezbędnego minimum, ze względu na ich niską efektywność.

Powyższe spowodowało wzrost efektywności kontroli z 32,93% za 2010 r. do 51,98% w roku 2012.

(dowód: akta kontroli str. 264-265)

W celu zwiększenia efektywności kontroli podatkowych w 2013 r. wprowadzono kwartalne oceny pracowników, które uzależnione są między innymi od efektywności kontroli. Pierwszej oceny dokonano za III kwartał 2013 r. Przyjęto zasadę, że pracownikom, którzy osiągnęli najlepszą ocenę podniesiony zostanie na następny kwartał dodatek kontrolerski o 5 %, natomiast pracownikom, którzy uzyskają ocenę niezadawalającą dodatek zostanie obniżony o 5%.

(dowód: akta kontroli str. 190, 192)

⁶ Jako efekty finansowe kontroli przyjęto wpłaty dokonane przez podatników w wyniku decyzji i złożonych korekt oraz kwoty nie wypłacone przez Urząd w związku ze zmniejszeniami kwot do zwrotu wynikającymi z decyzji i korekt.

Urząd wydał w 2012 r. 131 a w I półroczu 2013 r. 31 decyzji przypisujących należności podatkowe. Żadna z nich nie została uchylona przez Izbę Skarbową w Krakowie. W wyniku wydanych decyzji w 2012 r. wpłacono 654 tys. zł, a w I półroczu 2013 r. - 80 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 67-73)

W Urzędzie zadania związane z zarządzaniem ryzykiem realizuje Referat Analiz i Planowania. Do niego należy m.in. lokalizowanie i definiowanie zagrożeń w poszczególnych obszarach ryzyka, stworzenie metod i zasad pozwalających na oszacowanie ilości podmiotów występujących w danym obszarze ryzyka oraz opracowanie kryteriów wyboru/typowania grup podatników lub poszczególnych podatników o najwyższym stopniu ryzyka w poszczególnych obszarach, które należy objąć kontrolą. Urząd w ramach zarządzania ryzykiem zewnętrznym m.in. wdrożył aplikację „Baza Podmiotów Szczególnych” oraz wyznaczył osoby odpowiedzialne za bieżące wprowadzanie do niej informacji, analizował podmioty z poszczególnych obszarów ryzyka oraz udostępnił na stronie internetowej i w swojej siedzibie karty informacyjne dla poszczególnych obszarów ryzyka.

(dowód: akta kontroli str. 58-60, 77-81)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

1.2. Realizacja zadań z zakresu egzekucji administracyjnej

Opis stanu
faktycznego

Urząd w okresie objętym kontrolą uzyskiwał pozytywne wskaźniki wykonania zadań w obszarze egzekucji. Wartość wskaźnika EG.SWE - braku sprawności wszczynania egzekucji tytułów wykonawczych ogółem czynnych⁷ w 2012 r. kształtowała się na poziomie 8,78 (5 pkt.) i była niższa od mediany⁸ (53,33). W województwie małopolskim wskaźnik ten kształtował się w granicach od 0,66 (5 pkt.) do 61,85 (-3 pkt.). Urząd pod względem tego wskaźnika zajął 1 miejsce wśród dużych urzędów skarbowych w województwie małopolskim.

Za pierwsze półrocze 2013 r. wskaźnik ten wyniósł 8,66 (w I półroczu 2012 r. wyniósł on 10,21), co wskazuje na sprawne działanie Urzędu w zakresie wszczynania postępowań egzekucyjnych.

Wartość wskaźnika EG.ESM - efektywności egzekucji podatkowych (SM) tytułów wykonawczych czynnych⁹ wyniosła w 2012 r. 32,68 i była wyższa od mediany (22,99), co świadczy o dobrej efektywności pracy komórki egzekucyjnej. Za I półrocze 2013 r. wartość tego wskaźnika wyniosła 9,44.

Osiągnięta w 2012 r. wartość wskaźnika EG.RSM - realizacji tytułów wykonawczych (SM)¹⁰ wyniosła 47,86 i była wyższa od mediany (44,25). Wskaźnik ten za pierwsze półrocze 2013 r. wyniósł 26,68 i był niższy od uzyskanego w analogicznym okresie roku ubiegłego (30,75).

W zakresie efektywności egzekucji Urząd uzyskał ogółem w 2012 r. 14 punktów zajmując 1 miejsce wśród urzędów skarbowych województwa małopolskiego.

(dowód: akta kontroli str. 86, 241-243)

⁷ liczony jako relacja liczby tytułów wykonawczych czynnych ogółem (bez rekwizycji), dla których istniała w okresie sprawozdawczym możliwość wszczęcia postępowania, a tego nie zrobiono lub zrobiono po upływie 60 dni od daty wpływu tytułu x 100% do liczby tytułów wykonawczych czynnych ogółem (bez rekwizycji)

⁸ mediana – wartość środkowa, przeciętna; punktacja w skali od -5 do 5, dla większości mierników ustalana jest na podstawie odchyleń od średniej wyliczanych z wykorzystaniem mediany

⁹ liczony jako relacja kwoty wyegzekwowanej w okresie sprawozdawczym na poczet zaległości podatkowych (typ SM) objętych czynnymi tytułami wykonawczymi x 100% do kwoty zaległości podatkowych do załatwienia objętych czynnymi tytułami wykonawczymi (typ SM),

¹⁰ liczony jako relacja liczby podatkowych tytułów wykonawczych SM załatwionych w okresie sprawozdawczym x 100% do liczby podatkowych tytułów wykonawczych do załatwienia w okresie sprawozdawczym

Wskaźnik obciążenia pracą (EG.OBP) wyniósł w 2011 r. 351,95 (mediana 577,04), 2012 r. 390,88 (mediana 577,54) oraz 303,16 w I półroczu 2013 r. (w I półroczu 2012 r. wyniósł 306,74). Wysokość wskaźnika wskazuje, że w Urzędzie zmniejszyło się obciążenie pracą pracowników.

Analiza danych dotyczących realizacji tytułów wykonawczych wykazała, że w Urzędzie wzrosła liczba tytułów wykonawczych do załatwienia z 46 578 tytułów w 2011 r. do 51 294 w 2012 r. i 36.422 w I półroczu 2013 r., z czego załatwiono odpowiednio 20.606 tytułów (44%), 21 850 (43%) i 10 283 (28%). Wraz ze wzrostem ilości tytułów wykonawczych wzrosła kwota nimi objęta. W 2011 r. wyniosła ona 38.644,9 tys. zł, w 2012 r. - 44.344,2 tys. zł, a w I półroczu 2013 r. - 46 813,2 tys. zł, z czego wyegzekwowano odpowiednio 9.771,8 tys. zł (25%), 12.137,2 tys. zł (27%) i 4.813,8 tys. zł (10%). W 2012 r. w stosunku do 2011 r. wzrosła liczba tytułów załatwionych z 20 606 do 21 850, tj. o 6,0%, a kwota wyegzekwowanych zaległości z 9.771,8 tys. zł do 12.137,2 tys. zł, tj. o 24,2 %. W I półroczu 2013 r. w porównaniu do I półrocza 2012 r. załatwiono mniej o 134 tytuły (spadek o 1,3 %), a kwota wyegzekwowanych zaległości była niższa o 1.256,2 tys. zł (spadek o 20,7%).

Przeciętna liczba pracowników zajmujących się egzekucją zmniejszyła się z 15,33 w 2012 r. do 14,96 w I półroczu 2013 r., natomiast liczba tytułów do załatwienia przypadająca na jednego pracownika wyniosła w 2012 r. 3 346,0, a w I półroczu 2013 r. - 2 434,6. Liczba tytułów załatwionych przypadających na jednego pracownika wyniosła odpowiednio 1 425,31 i 687,4 (w I półroczu 2012 r. - 681,3). Kwota ściągniętych zaległości przypadająca na jednego pracownika wyniosła w 2012 r. 791,7 tys. zł, a w I półroczu 2013 r. - 321,8 tys. zł (w I półroczu 2012 r. wyniosła 397,0 tys. zł).

Koszty wynagrodzenia osób zatrudnionych w Dziale Egzekucji zwiększyły się z 1 157,3 tys. zł w 2011 r. do 1.310,1 tys. zł w 2012 r. W I półroczu 2013 r. wyniosły one 628,6 tys. zł i były niższe o 64,6 tys. zł niż w I półroczu 2012 r. (spadek o 9,3%).

Relacja kwoty wyegzekwowanych należności ogółem objętych tytułami wykonawczymi do kosztów wynagrodzeń pracowników zatrudnionych w Dziale Egzekucji wyniosła w 2012 r. 12,44, a w I półroczu 2013 r. odpowiednio 10,16. Relacja kwoty wyegzekwowanych należności podatkowych stanowiących dochody budżetu państwa (SM) do ww. kosztów wynagrodzeń wyniosła w 2012 r. 8,5, a w I półroczu 2013 r. odpowiednio 5,95.

(dowód: akta kontroli str. 87-90, 232)

Naczelnik Urzędu w piśmie z 3 października 2013 skierowanym do Izby Skarbowej w Krakowie podał m.in., że przyczyną pogorszenia efektywności egzekucji w 2013 r. było prowadzenie postępowań egzekucyjnych wobec podmiotów, które posiadają dużo spraw w egzekucji i bardzo duże kwoty zaległości. W celu poprawy ścigalności od szeregu lat podejmowane są działania mające na celu poprawę ścigalności, m.in. systematyczna kontrola terminowości zapłaty, niezwłoczne wprowadzanie do systemu POLTAX deklaracji, zeznań, decyzji, niezwłoczne wystawianie upomnień, tytułów wykonawczych oraz wszczynanie postępowań egzekucyjnych, korzystanie ze skargi pauliańskiej, systematyczne kierowanie wniosków o wszczęcie postępowania karno-skarbowego w stosunku do podatników/płatników, którzy nie płacą w terminie podatków.

(dowód: akta kontroli str. 248-262)

Kontrola 35 wybranych losowo zaległości na dzień 31 sierpnia 2013 r. wykazała, że zobowiązania wynikające z deklaracji zostały przypisane w systemie od 1 do 21 dni od ich wpływu do Urzędu, w 34 przypadkach upomnienia zostały wystawione w terminie od 1 do 21 dni (1 w terminie 37 dni) od przypisania zobowiązania w systemie (lub terminu zapłaty) a tytuły wykonawcze zostały wystawione w terminie od 8 do 30 dni od wpływu potwierdzenia doręczenia upomnienia.

(dowód: akta kontroli str. 91-93)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

1.3. Obciążenie dodatkowymi (pozafiskalnymi) zadaniami.

Opis stanu faktycznego

W Urzędzie w okresie od 1 stycznia 2013 r. do 30 września 2013 r. na dodatkowe zadania poświęcono 3 796 dni roboczych. Najwięcej dni wykorzystano na prowadzenie postępowań egzekucyjnych na rzecz wierzycieli obcych – 2 392 roboczodni (63,0%), załatwianie wniosków VZM - 469 roboczodni (12,3%) oraz wydawanie zaświadczeń (bez VAT-25) – 450 roboczodni (11,85%).

W okresie od 1 stycznia 2013 r. do 30 września 2013 r. na zadania kontrolne wykorzystano 14 etatów (10,0% ogółu zatrudnionych), a na działania egzekucyjne 16 etatów (11,68% ogółu zatrudnionych). Do realizacji zadań pozafiskalnych wykorzystano 20 etatów, tj. 14,6% ogółu etatów. Łączna kwota wynagrodzeń pracowników wykonujących czynności kontrolne, egzekucyjne oraz pozafiskalne wyniosła 2.216 tys. zł (39,9% ogółu wynagrodzeń), z tego na zadania kontrolne 654,2 tys. zł, egzekucyjne związane z poborem podatków (147,1 tys. zł) i pozostałe (648,3 tys. zł) łącznie 795,4 tys. zł, a pozafiskalne - 766,4 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 94-95)

Ustalone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie realizację przez Urząd zadań z zakresu kontroli podatkowej. Prawidłowo sporządzano plany działalności kontrolnej. Zostały one zrealizowane w wybranych miesiącach kontrolowanego okresu odpowiednio na poziomie 89,3% (kwiecień 2012 r.), 73,1% (październik 2012 r.) i 90,7% (marzec 2013 r.). Urząd osiągnął dobre wyniki mierników z działalności kontrolnej i egzekucyjnej.

2. Wykonanie planów finansowych przez US w 2012 r. i w ciągu trzech kwartałów 2013 r., gospodarowanie środkami budżetowymi na realizację zadań

2.1. Rzetelność planowania wydatków budżetowych.

Opis stanu faktycznego

W związku z trwającymi pracami nad projektem budżetu państwa na 2012 r. oraz pismem Ministerstwa Finansów z 1 kwietnia 2011 r. Izba Skarbowa w Krakowie (zwana dalej „IS”) zwróciła się 5 kwietnia 2011 r. do US o opracowanie materiałów dotyczących planowanych dochodów i wydatków budżetowych. Planowana wysokość wydatków wg Ministerstwa Finansów nie mogła przekroczyć kwot wyliczonych przy zastosowaniu wydatkowej reguły dyscyplinującej wprowadzonej art. 112a-112d ustawy z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych¹¹ oraz art. 25 ustawy z 16 grudnia 2010 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw¹². Wzrost kwoty wydatków prognozowanej na 2012 r. nie mógł przekroczyć 3,8 %. Wynagrodzenia i pochodne od nich miały być zaplanowane na poziomie 2011 r.

US opracował materiały planistyczne i plan finansowy terminowo, rzetelnie i zgodnie zarówno z kwotami ujętymi w projekcie ustawy budżetowej na rok 2012 jak i wytycznymi IS.

W związku z pracami nad projektem budżetu państwa na 2012 r. w kwietniu 2011 r. Urząd przekazał do Izby Skarbowej w Krakowie dane dotyczące projektu planu dochodów i wydatków na 2012 r. Izba Skarbowa w Krakowie informację o przyjętych w projekcie ustawy budżetowej na 2012 r. dochodach i wydatkach przekazała Naczelnikowi Urzędu przy piśmie PB/320-2-0073/11 z 22 listopada 2011 r.

W założeniach do planu finansowego na 2012 r. Urząd zaplanował wydatki w kwocie 9.376 tys. zł, w projekcie planu przyjęto w kwocie 9.273 tys. zł i w takiej samej wysokości przyjęto w planie finansowym.

IS w Krakowie zweryfikowany projekt planu finansowego przesłała Urzędowi 9 stycznia 2012 r., a pismem PB/310-2-0001/12 z 23 marca 2012 r. poinformowała o kwotach dochodów i wydatków w 2012 r.

¹¹ Dz. U. Nr 157, poz. 1240 ze zm.

¹² Dz. U. Nr 257, poz. 1726

Plan finansowy Urzędu na 2012 r. był 51 razy zmieniany, z tego w 17 przypadkach na skutek otrzymanych środków z rezerwy celowej (na wydatki egzekucyjne, koszty postępowania sądowego i komorniczego) oraz w 34 przypadkach w celu dostosowania wydatków do aktualnych potrzeb, w tym comiesięcznego przeniesienia środków zdeponowanych w § 4020 na odpis na PFRON w § 4110. Zmiany były dokonywane zgodnie z obowiązującymi przepisami.

W projekcie planu finansowego na 2013 r. przyjęto wydatki w kwocie 10.758 tys. zł, z tego w rozdziale 75009 – urzędy skarbowe 9.247 tys. zł (taką samą kwotę przyjęto w planie finansowym). Izba Skarbowa w Krakowie pismem z dnia 20 listopada 2012 r. poinformowała Urząd, że środki na finansowanie egzekucji (rozdział 75014 – egzekucja administracyjna należności pieniężnych) zostały zabezpieczone w rezerwie celowej i wynoszą 1.511 tys. zł. Urząd dokonał podziału tej kwoty i na I kwartał 2013 r. w ww. rozdziale zaplanowano wydatki w kwocie 394 tys. zł. Do dnia 30 września 2013 r. plan był zmieniany 31 razy, w tym na skutek zwiększenia środków z rezerwy celowej 5 razy, dostosowania planu do aktualnych potrzeb - 17 razy.

Plany były zmieniane zgodnie z obowiązującymi przepisami, w tym po otrzymaniu decyzji informujących o przyznanych środkach z rezerwy celowej budżetu państwa.

(dowód: akta kontroli str. 96-104)

Urząd w 2012 r. otrzymał z rezerwy celowej ogółem 1.439,8 tys. zł. W szczególności:

- w rozdziale 75009 – 132,8 tys. zł, z tego na pokrycie zwiększonej stawki na ubezpieczenia rentowe – 131,0 tys. zł (wykorzystano 127,1 tys. zł) oraz na pokrycie wydatków związanych z przejęciem samochodu na rzecz Skarbu państwa - 1,8 tys. zł (wykorzystano 1,8 tys. zł),
- rozdziale 75014 – 1.304,3 tys. zł na działalność egzekucyjną (wykorzystano 1.126,3 tys. zł),
- rozdziale 75095 – 2,7 tys. zł na pokrycie opłat sądowych i komorniczych (wykorzystano 2,7 tys. zł).

Ogółem wykorzystano kwotę 1.257,8 tys. zł. Niewykorzystaną kwotę 182,0 tys. zł zwrócono w dniach 28 – 31 grudnia 2012 r.

W 2013 r. (do 30 września) Urząd z rezerwy celowej otrzymał ogółem 1.172,9 tys. zł (wnioskował o kwotę 1.389,5 tys. zł), z czego wykorzystał 647,9 tys. zł. Całość otrzymanych środków dotyczyła wydatków na działalność egzekucyjną – rozdział 75014.

Kontrola wydatków sfinansowanych z rezerwy celowej w 2012 r. na ogólną kwotę 293,5 tys. zł (23,3% wydatkowanych środków z rezerwy celowej) i 281,1 tys. zł w 2013 r. (do 30 września) wykazała, że otrzymane środki zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem.

(dowód: akta kontroli str. 110-132)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

2.2. Realizacja wydatków budżetowych.

W pierwotnym planie finansowym Urzędu na 2012 r. zaplanowano wydatki na kwotę 9.273 tys. zł, którą w ciągu roku zwiększono do kwoty 10.856 tys. zł. Wykonano je w wysokości 10.665 tys. zł, tj. w 98,2%. Planu wydatków nie wykonano w rozdziale 75009 (6 tys. zł) i 75014 (185 tys. zł).

W pierwotnym planie finansowym Urzędu na 2013 r. zaplanowano wydatki na kwotę 9.247 tys. zł, którą do 30 września 2013 r. zwiększono do kwoty 10.540 tys. zł. Na dzień 30 września 2013 r. plan ten wykonano w kwocie 7.551 tys. zł (tj. w 71,6%). W rozdziale 75014 wydatki wykonano w kwocie 648,0 tys. zł (tj. w 55,2% planu rocznego). Niskie wykonanie planu dotyczyło m.in. § 4020 - Wynagrodzenia osobowe członków korpusu służby cywilnej (zaplanowano 450 tys. zł, wydatkowano 273 tys. zł), § 4260 - Zakup energii (zaplanowano 30 tys. zł, wydatkowano 15 tys. zł), oraz § 4300 - Zakup usług pozostałych (zaplanowano 193 tys. zł, wydatkowano 97 tys. zł).

(dowód: akta kontroli str. 100-109)

Główna księgową wyjaśniła, że niepełne wykonanie planu wydatków w 2012 r. oraz niskie wykonanie planu za 3 kwartały 2013 r. w rozdziale 75014 było spowodowane m.in. brakiem możliwości oszacowania wpływów realizowanych przez pracowników Działu Egzekucji,

które stanowią podstawę naliczenia wynagrodzeń prowizyjnych oraz pochodnych od wynagrodzeń i oszczędnym wydatkowaniem środków publicznych.

(dowód: akta kontroli str. 234-236)

Naczelnik Urzędu zarządzeniem nr 7 z 28 czerwca 2012 r. (zmieniającym zarządzenie nr 23/2008) określił zasady postępowania w sprawach o udzielenie zamówienia o wartości poniżej 14 000 euro. Zgodnie z ww. zarządzeniem udzielenie zamówienia m.in. powinno być poprzedzone przeprowadzeniem wstępnej oceny celowości zaciągania zobowiązań finansowych i dokonywania wydatków ze środków publicznych, rozpoznaniem rynku, a zamówienie powinno być udzielone dostawcy/wykonawcy, który zaoferował najniższą cenę odnoszącą się do przedmiotu zamówienia.

Kontroli poddano wydatki dokonane w 2012 r. na kwotę 930,6 tys. zł (stanowiące 8,7% wydatków ogółem i 60% wydatków bieżących, tj. bez wynagrodzeń wraz z pochodnymi) oraz w 2013 r. na kwotę 655,4 tys. zł (8,7% wydatków ogółem i 72% wydatków bieżących). Stwierdzono, że były one ujęte w planie finansowym, a poniesiono je - przestrzegając ustawy Prawo zamówień publicznych¹³ oraz zaleceń zawartych w ww. zarządzeniu Naczelnika - w sposób gospodarny oraz celowy.

Próbie do badania wydatków wyznaczono ze zbiorów dowodów księgowych będących fakturami lub dokumentami równoważnymi fakturom i stanowiących podstawę płatności z wyłączeniem (ze względu na niskie ryzyko wystąpienia nieprawidłowości) dowodów dotyczących wypłat wynagrodzeń i ich pochodnych. Doboru próby dokonano z wykorzystaniem aplikacji informatycznej „Pomocnik Kontrolera” – wersja PK-5.3. Wylosowano 120 dowodów dotyczących wydatków poniesionych w 2012 r. i 124 dotyczących wydatków poniesionych w 2013 r. (do 30 września).

Zbadane dowody księgowe dokumentujące wydatki i zapisy dokonane w księgach rachunkowych na ich podstawie spełniały wymogi ustawy o rachunkowości¹⁴ oraz ustawy o finansach publicznych¹⁵.

Urząd na koniec 2012 r. posiadał zobowiązania na kwotę 703,9 tys. zł (w tym 637,8 tys. zł stanowiły naliczenia dodatkowych wynagrodzeń rocznych wraz z pochodnymi). Według stanu na 30 września 2013 r. Urząd posiadał zobowiązania w kwocie 32,4 tys. zł. Wszystkie kwoty zobowiązań były prawidłowe i zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. Urząd na koniec ww. okresów nie posiadał zobowiązań wymagalnych.

(dowód: akta kontroli str. 110-137, 149-152, 191, 237-239, 266-272)

Urząd do czasu otrzymania środków z rezerwy celowej na działalność egzekucyjną wydatki na ten cel (w kwocie 189,7 tys. zł w 2012 r. i 63,1 tys. zł w 2013 r.) sfinansował ze środków zaplanowanych na działalność bieżącą Urzędu. Po otrzymaniu decyzji o przyznaniu środków dokonano zmiany planu finansowego oraz stosownych przeksięgowania w księgach rachunkowych Urzędu.

(dowód: akta kontroli str. 191, 273)

Urząd w okresie objętym kontrolą w ramach działań oszczędnościowych m.in. ograniczał do minimum zakup materiałów, wyposażenia, akcesoriów komputerowych, papieru oraz tonerów. Zorganizowano dostarczanie poczty na terenie Wadowic oraz Andrychowa przez pracowników Urzędu, przekazywanie informacji oraz pism (tam gdzie to możliwe) drogą e-mailową. Pracownicy Urzędu roznieśli 8 641 przesyłek, co dało 49,0 tys. zł oszczędności (25,3 tys. zł w 2012 r. i 23,8 tys. zł w 2013 r.). Utrzymywano minimalne, wymagane przepisami, temperatury w pomieszczeniach i zakazano korzystania z przenośnych urządzeń grzewczych. Urząd w okresie od 1 stycznia 2012 r. do września 2013 r. z tytułu korzystania z telefonów służbowych do celów prywatnych obciążył pracowników na ogólną kwotę 2,4 tys. zł (w 2012 r. – 1,6 tys. zł i 803 zł w 2013 r.).

(dowód: akta kontroli str. 233, 245)

Liczba pracowników w Urzędzie w 2013 r. w stosunku do 2012 r. wzrosła ze 135 osób do 140, a powierzchnia całkowita zajmowanych nieruchomości wzrosła z 2 897 m² do 2 909 m². Wzrost powierzchni wykorzystywanej na potrzeby Urzędu był spowodowany

¹³ Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759 ze zm.)

¹⁴ Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r., poz. 330 ze zm.)

¹⁵ Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 157, poz. 1240 ze zm.)

wypowiedzeniem umowy najmu podmiotowi zewnętrznemu. Średniomiesięczne koszty eksploatacyjne zmniejszyły się z 28,7 tys. zł w 2012 r. do 25,1 tys. zł, a ich obniżenie było spowodowane m.in. zmniejszeniem kosztów w wyniku przeprowadzenia przetargów na usługi sprzątnięcia i ochrony oraz wprowadzenia oszczędności (woda, ścieki, energia elektryczna). Urząd w okresie objętym kontrolą nie przeprowadzał zmian organizacyjnych pod kątem przyszłych oszczędności. W latach 2012-2013 m.in. na potrzeby podręcznego archiwum zaadoptował pomieszczenia piwniczne o powierzchni 95,5 m².

(dowód: akta kontroli str. 153-154)

Urząd na dzień 31 grudnia 2012 r. nie posiadał środków budżetowych na rachunku bankowym.

(dowód: akta kontroli str. 155)

W Dziale Kontroli Podatkowej w latach 2012-2013 (do 30 września) pracowało 14 osób, z czego w szkoleniach zewnętrznych (organizowanych przez Centrum Edukacji Zawodowej Resortu Finansów i Izbę Skarbową w Krakowie) uczestniczyło odpowiednio w 2012 r. 6 pracowników, a w 2013 r. 5 pracowników. Przedmiotem szkoleń były m.in. procedury kontroli, obsługa aplikacji „Kontrola”, podatek od towarów i usług. Koszty szkolenia pokrywało Ministerstwo Finansów oraz Izba Skarbowa w Krakowie.

Kierownik Działu Kontroli w piśmie z 7 października 2013 r. podał m.in., że w Dziale tym nie jest prowadzona ewidencja prowadzonych szkoleń wewnętrznych. Szkolenia odbywają się na cotygodniowych naradach, które prowadzą m.in. pracownicy uczestniczący w szkoleniach zewnętrznych. W latach 2012-2013 (do września) przeprowadzono m.in. szkolenia z zakresu audytu jakości, e-handlu, procedur kontroli, oszustw w zakresie transakcji wewnątrzspółnotowych, obsługi aplikacji „Kontrola”. Tematy szkoleń dobierane są w oparciu o tematy szkoleń zewnętrznych oraz zapotrzebowania pracowników, a także na podstawie bieżącej analizy materiałów kontrolnych.

(dowód: akta kontroli str. 156-157)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

2.3. Zatrudnienie i wykonanie wydatków na wynagrodzenia

Opis stanu
faktycznego

W Urzędzie przeciętne zatrudnienie w 2012 r. wyniosło 137,56 (w tym 4 osoby niepełnosprawne), a za 3 kwartały 2013 r. - 136,94 (w tym 4 osoby niepełnosprawne). Przeciętne miesięczne wynagrodzenie wyniosło odpowiednio 4 631 zł oraz 4 509 zł. W latach 2012-2013 (do 30 września) w Urzędzie rozwiązano umowę z 7 pracownikami, w tym z 3 osobami zatrudnionymi na czas określony (zastępstwo), 2 osobami przeniesionymi służbowo oraz 1 pracownikiem, który przeszedł na emeryturę. Zaplanowana kwota wydatków na wynagrodzenia w 2012 r. i 2013 r. nie została przekroczona.

Naczelnik wyjaśnił, że prowadzi politykę mającą na celu zwiększenie zatrudnienia osób niepełnosprawnych. W wydanym zarządzeniu w sprawie zasad i trybu naboru kandydatów do służby cywilnej w Urzędzie przyjęto, że jeżeli w miesiącu poprzedzającym datę upublicznienia ogłoszenia o naborze do pracy wskaźnik zatrudnienia osób niepełnosprawnych jest niższy niż 6%, osoba niepełnosprawna ma pierwszeństwo. W latach 2012-2013 przeprowadzono 5 naborów, w trakcie naboru zgłosiła się tylko jedna osoba niepełnosprawna, która nie spełniała wymogów na danym stanowisku.

(dowód: akta kontroli str. 240)

Wydatki na wynagrodzenia wraz z pochodnymi wyniosły w 2012 r. 9.205 tys. zł i były wyższe w porównaniu do 2011 r. (8.790 tys. zł) o 415 tys. zł. W rozdziale 75009 kwota wynagrodzeń wraz z pochodnymi wzrosła z 8.516 tys. zł w 2011 r. do 8.564,0 tys. zł, tj. o 48 tys. zł, natomiast w rozdziale 75014 odpowiednio z 274,0 tys. zł do 641,0 tys. zł, tj. o 367 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 105-109)

W badanym okresie Urząd nie wypłacał odszkodowań pracownikom z którymi rozwiązano stosunek pracy, nie dokonywano zmniejszeń wydatków na wynagrodzenia i ich przenoszenia do innych paragrafów klasyfikacji budżetowej. Wpłaty na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych odprowadzono terminowo. Zostały one

sfinansowane z właściwego paragrafu klasyfikacji budżetowej (§ 4140), po uprzednim dokonaniu zmian w planie wydatków.

(dowód: akta kontroli str. 99, 158-162)

Urząd na wypłatę wynagrodzeń prowizyjnych dla pracowników realizujących zadania z zakresu egzekucji administracyjnej należności (rozdział 75014 § 4020) w 2012 r. wydatkował 463,5 tys. zł. Na 2013 r. zaplanowano 450 tys. zł, z czego do 30 września wykorzystano 273,1 tys. zł. Wzrost wypłaconych wynagrodzeń w 2012 r. w stosunku do 2011 r. (212,0 tys. zł) był spowodowany m.in. wzrostem ściągniętych zaległości podatkowych o 2.723,9 tys. zł, większą liczbą wykonanych czynności egzekucyjnych oraz zwiększeniem o 1 etat liczby pracowników Działu Egzekucji.

(dowód: akta kontroli str. 105-107, 111-116, 163-166, 232)

Pracownicy Urzędu w 2012 r. wypracowali 3 898 godzin nadliczbowych, a w 2013 r. (do 30 września) 3 009 godzin. Kontrola terminowości rozliczenia godzin nadliczbowych wypracowanych w marcu 2013 r. (840 godzin przez 70 pracowników) i sierpniu (190 godzin przez 36 pracowników) wykazała, że czas jaki upłynął od wypracowania godzin do ich rozliczenia mieścił się w przedziale od 2 dni do 170 dni za miesiąc marzec (średnio 48,6 dnia) i od 1 do 51 dni za sierpień (średnio 19 dni). Naczelnik Urzędu wyjaśnił, że z powodu dużej ilości zadań wynikających z podstawowych obowiązków na swoich stanowiskach pracy, pracownicy mają problem z szybkim ich odebraniem.

Czas pracy w godzinach nadliczbowych ewidencjonowany był elektronicznie – Urząd posiada program do ewidencji czasu pracy danego pracownika. Praca w godzinach nadliczbowych wykonywana była z własnej inicjatywy Urzędu - na wniosek kierowników komórek organizacyjnych. Potrzebę pracy w godzinach nadliczbowych uzasadniono m.in. dużą ilością spraw do załatwienia w danym okresie, koniecznością terminowego wprowadzania deklaracji podatkowych do systemu Poltax oraz kontrolą wydawania paragonów, prowadzoną poza godzinami pracy Urzędu.

Naczelnik Urzędu na naradzie w dniu 1 października 2013 r. przekazał kierownikom komórek organizacyjnych Urzędu, że comiesięcznie na naradach będzie analizowana sprawa godzin nadliczbowych, w tym zasadności wniosków o pracę w tych godzinach, a w dniu 8 października 2013 r. zalecił podjęcie działań zmierzających do ich ograniczenia.

(dowód: akta kontroli str. 191-193)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

2.4. Księgi rachunkowe

Opis stanu
faktycznego

Urząd posiada zatwierdzoną przez Naczelnika Urzędu politykę rachunkowości obejmującą m.in. dokumentację opisującą przyjęte zasady rachunkowości i prawidłowo opracowany oraz zgodny z aktualnie obowiązującymi przepisami prawa zakładowy plan kont. Opracowano i wprowadzono do zastosowania procedury i zasady kontroli zaciągania zobowiązań finansowych, obiegu i zatwierdzania dokumentów księgowych oraz regulacje dotyczące kontroli zarządczej. W Urzędzie stosowane są przyjęte zasady rachunkowości. Księgowość prowadzona jest komputerowo w oparciu o system ekonomiczno-finansowy SFINKS – wersja 8.26 (ostatnia aktualizacja 13.09.2013 r.), który został zatwierdzony do stosowania. System m.in. zapewnia kompletność zapisów oraz ich poprawność, ciągłość numeracji w dzienniku, wymusza zamykanie miesięcy i umożliwia udostępnianie ksiąg w postaci elektronicznej.

(dowód: akta kontroli str. 212-217)

Przeгляд analityczny ksiąg rachunkowych, przeprowadzony z wykorzystaniem aplikacji informatycznej pn. „Pomocnik Kontrolera” wersja PK-5.3, wykazał, że zapisy księgowe zarówno w 2012 r., jak i 2013 r. (do 30 września) zostały zatwierdzone przed sporządzeniem sprawozdań budżetowych. Nie stwierdzono błędów dotyczących księgowania operacji gospodarczych.

(dowód: akta kontroli str. 218-224)

Ustalono
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

2.5 Prawdliwość i rzetelność sprawozdań budżetowych oraz kwartalnych sprawozdań w zakresie operacji finansowych

Badaniem objęto prawidłowość sporządzenia przez US następujących sprawozdań: rocznych sprawozdań budżetowych za rok 2012 oraz sprawozdań za III kwartały 2013 r., tj. Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych, Rb-28 z wykonania planu wydatków budżetu państwa i Rb-23 o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych. Ponadto dokonano analizy sprawozdań finansowych sporządzonych za IV kwartał 2012 r. i za III kwartał 2013 r., tj. Rb-N - należności oraz wybrane aktywa finansowe i Rb-Z – zobowiązania według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji. Wszystkie ww. sprawozdania zostały sporządzone i przekazane do dysponenta wyższego stopnia w terminach określonych w rozporządzeniach Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej¹⁶ i 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych¹⁷. Przekazywały one prawdziwy obraz dochodów, wydatków, a także należności i zobowiązań w 2012 r. i za 3 kwartały 2013 r. Zostały sporządzone rzetelnie i prawidłowo zarówno pod względem merytorycznym, jak i formalno-rachunkowym, a kwoty w nich wykazane były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej.

Stan środków na rachunku bankowym został potwierdzony przez NBP.

(dowód: akta kontroli str. 228, 288-300)

Ustalono
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie:

- planowanie wydatków i dochodów budżetowych w kontrolowanym okresie oraz wykorzystanie środków z rezerwy celowej na wydatki związane z egzekucją administracyjną,
- realizację wydatków budżetowych, które w kontrolowanym okresie były dokonywane gospodarnie, celowo, oszczędnie i zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami,
- stosowany w US system finansowo - księgowy oraz prowadzenie ksiąg rachunkowych - były one prowadzone rzetelnie i zgodnie z obowiązującymi przepisami.
- działania US w zakresie dotyczącym stanu zatrudnienia i wykonania wydatków na wynagrodzenia.

Najwyższa Izba Kontroli opiniuje pozytywnie roczne sprawozdania budżetowe i kwartalne sprawozdania zarówno w zakresie operacji finansowych jak i zgodności kwot wydatków ujętych w tych sprawozdaniach z ewidencją księgową.

¹⁶ Dz. U. Nr 20, poz. 103.

¹⁷ Dz. U. Nr 43, poz. 247 ze zm.

IV. Uwagi i wnioski

Wobec nie stwierdzenia działań nieprawidłowych NIK nie przedstawia wniosków pokontrolnych, o których mowa w art. 53 ust.1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹⁸.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla Naczelnika Urzędu Skarbowego w Wadowicach, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Krakowie.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania
wniosków

W związku z niesformulowaniem uwag i wniosków pokontrolnych Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Krakowie nie oczekuje odpowiedzi na wystąpienie pokontrolne.

Kraków, dnia grudnia 2013 r.

Kontrolerzy
Jerzy Baranek
Główny specjalista kontroli państwowej

.....
Podpis

Marta Wojnarska
Specjalista kontroli państwowej

.....
podpis

¹⁸ Dz. U. z 2012 r., poz.82 ze zm.